

VLADA CRNE GORE
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

IZVJEŠTAJ
sa javne rasprave povodom
Nacrta zakona o izmjenama i dopunama
Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore

Na osnovu Uredbe o postupku i načinu vođenja Javne rasprave u pripremi zakona ("Sl. List Crne Gore", br. 12/12 od 24. 02. 2012.), Ministarstvo za ljudska i manjinska prava sprovelo je Javnu raspravu koja je trajala 40 dana, počevši od dana objavljivanja teksta Nacrta zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore na sajtu Ministarstva za ljudska i manjinska prava i sajtu E-uprave, od 5. jula 2013. godine do 13. avgusta 2013. godine.

Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore štampan je i kao podlist – dodatak dnevnom listu „Pobjeda“ i bio objavljen 8. jula 2013. godine. U okviru javne rasprave organizovana su tri okrugla stola, i to:

- 16. jula u Herceg Novom, u Velikoj skupštinskoj sali Opštine Herceg Novi;
- 19. Jula u Bijelom Polju, u Sali restorana "Centar";
- 23. jula u Podgorici, u Velikoj Sali hotela "Podgorica".

Tekst Nacrta zakona je preveden na engleski jezik i dostavljen predstavnicima međunarodnih organizacija u Crnoj Gori: Delegaciji Evropske unije u Crnoj Gori, Misiji OEBS-a, i UNDP-u. Pored toga, ove međunarodne organizacije su imale svoje stalne predstavnike, kao

posmatrače, u Radnoj grupi zaduženoj za izradu Nacrta zakona, koji su svojim aktivnim učešćem doprinijeli izradi konačne verzije Nacrta ovog zakona.

U okviru javne rasprave, data je mogućnost da svi zainteresovani subjekti svoje primjedbe i sugestije mogu dostaviti i elektronskim putem.

Učesnici u javnoj raspravi su bili građani, predstavnici državnih institucija, organa lokalne samouprave, međunarodnih organizacija, političkih organizacija, predstavnici vjerskih zajednica, nevladinih organizacija i drugi zainteresovani subjekti.

Značajne komentare i predloge dostavili su ili iznijeli tokom Javne rasprave i sljedeći učesnici :NVO "Akcija za ljudska prava", NVO "Centar za građansko obrazovanje", NVO "Udruženje paraplegičara Crne Gore", predstavnici lokalnih samouprava Herceg Novog i Bijelog Polja, te građani, stručnjaci iz oblasti ljudskih prava i drugi.

Svoje komentare na Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore dostavila je i Evropska komisija, posredstvo Delegacije EU u Crnoj Gori, a potpisao ih je šef odjeljenja za Crnu Goru u Generalnom direktoratu Evropske komisije za proširenje, g-din Dirk Lange.

Primjedbe, predlozi i sugestije koji su, u toku trajanja javne rasprave ponuđeni na razmatranje mogu se grupisati u sljedećih nekoliko tema:

1. Imenovanje Zaštitnika/ce, kvalifikacije koje su predviđene za izbor Zaštitnika/ce i zamjenika/ce Zaštitnika/ce, imunitet Zaštitnika/ce i zamjenika/ce Zaštitnika, kao i postupak razrešenja Zaštitnika/ce i zamjenika/ce Zaštinika.

Jedan od ključnih problema koji su istaknuti u toku Javne rasprave , a na koje je ukazala i Evropska komisija odnosi se na postupak izbora kandidata za Zaštitnika ljudskih prava i sloboda CG, njegov imunitet i razriješenje. Predloženo je da se obezbijedi transparentniji postupak utvrđivanja predloga kandidata za Zaštitnika, kroz konsultacije sa

naučnim i stručnim institucijama i nevladinim i drugim organizacijama koje se bave zaštitom ljudskih prava i sloboda.

Pored toga, uočeno je da kvalifikacije koje su predviđene za imenovanje Zaštitnika/ce i zamjenika Zaštitnika/ce predviđaju određen broj godina radnog iskustva, ali se ne navodi da bi to iskustvo trebalo da se odnosi na oblast ljudskih prava.

Odgovor obrađivača :

Predlozi koji se odnose na predlaganje i postupak imenovanja Zaštitnika/ce, imunitet Zaštitnika/ce i zamjenika Zaštitnika/ce, kao i propisivanje načina odlučivanja Skupštine Crne Gore u postupku razrješenja, a koja ne mogu biti predmet zakona iz razloga što se radi o pitanjima koja su u potpunosti uređena Ustavom.

Naime, postupak imenovanja i predlaganja Zaštitnika/ce uređen je odredbama člana 82 stav 1 tačka 14, člana 95 stav 1 tačka 5, Ustava CG, pitanje imuniteta je propisano članom 86 i funkcionalnog imuniteta odredbama čl. 122 i 137, a pitanje načina odlučivanja Skupštine Crne Gore članom 91 Ustava CG.

Što se tiče primjedbe na član 8, a koje se odnose na kvalifikacije Zaštitnika prihvaćeno je da se unese obavezno radno iskustvo u oblasti ljudskih prava i sloboda za Zaštitnika/cu, zamjenika/cu Zaštitnika/ce i savjetnike/ce Zaštitnika/ce.

2. Zvaničnici koji bi trebalo da prime Ombudsmana na njegov zahtjev, bez odlaganja

U važećem Zakonu (član 23), kao i u Nacrtu zakona nije predviđena obavezu primanja Ombudsmana od strane svih državnih i lokalnih zvaničnika. Prema članu 23 važećeg zakona, ovo je ograničeno na državne zvaničnike na visokom nivou i gradonačelnike Podgorice i Cetinja.

Odgovor obrađivača :

Primjedba je u potpunosti prihvaćena tako da je ova obaveza prijema Zaštitnika na njegov zahtjev i to u roku od 5 dana proširena i na sve druge starješine organa .

3. Primjedbe na funkciju Zaštitnika kao Nacionalnog (Državnog) preventivnog mehanizma za zaštitu lica lišenih slobode od mučenja i drugih oblika surovog, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja.

U toku Javne rasprave istaknuto je niz predloga, sugestija i pojašnjenja u vezi sa poslovima prevencije torture kao jedne od funkcija Zaštitnika. Navedeno je da bi bilo potrebno (u članu 25c), predvidjeti izričitu zaštitu lica zaposlenih u ustanovama zatvorenog tipa, organu ili organizaciji koji Zaštitniku skreću pažnju na kršenje ljudskih prava u ovim ustanovama, organima i organizacijama.

Zatim, prilikom redovnih ili vanrednih posjeta Zaštitnika ovim ustanovama, Zaštitniku bi trebalo omogućiti da ima neograničen pristup svim prostorijama kao i cjelokupnoj dokumentaciji.

Odgovor obrađivača :

U skladu sa ovim primjedbama uveden je novi stav u članu 25c koji glasi: "Nijedan organ ili starješina organa ne može primijeniti, dopustiti ili tolerisati bilo koju sankciju protiv bilo kog lica, organa ustanove ili organizacije zato što su državnom preventivnom mehanizmu saopštili neku informaciju, niti to lice, organ, ustanova ili organizacija zbog toga može snositi neke druge posljedice.

Prihvaćena je i primjedba koja se odnosi na član 36 tako što su unijete izmjene kojima se omogućava, u potpunosti, neograničen pristup Zaštitniku svim prostorijama, kao i uvid u potrebnu dokumentaciju, bez ograničenja.

Takođe, prihvaćena je i primjedba na osnovu koje je uveden novi stav (u članu 25) kojim se eksplicitno definiše funkcija Zaštitnika u vršenju poslova prevencije od torture.

4. Finansijska nezavisnost Institucije Zaštinika ljudskih prava i sloboda Crne Gore

Primjedbe koje su se odnosile na "finansijsku nezavisnost" institucije Zaštitnika, podrazumijevala su, prije svega, samostalno raspolaganje finansijskim sredstvima, kao i razvrstavanje u odgovarajuće platne

razrede zaposlenih u Instituciji Zaštitnika i mogućnost samostalnog odlučivanja o zasnivanju radnog odnosa u službi ove Institucije.

Odgovor obrađivača :

Iako se planiranim godišnjim Zakonom o budžetu propisuje da potrošačke jedinice sredstva utvrđena Zakonom u Budžetu države koriste po dinamici koju je odobrilo Ministarstvo finansija, postignuta je saglasnost kojom se značajno unapređuje finansijska pozicija institucije Zaštitnika ljudskih prava i sloboda Crne Gore.

Naime, rješenja koja su unaprijeđena u odnosu na važeći Zakon jeste da je u Nacrt teksta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Zaštitniku uvrštena norma koja predviđa pravo Zaštitnika da donese rješenje kojim će odrediti visinu naknade za rad članova radnog tijela koje učestvuje u obavljanju poslova prevencije torture. Takođe, uz puno razumijevanje i saradnju Ministarstva finansija postignuta je saglasnost da u tekst pomenutog Nacrta zakona bude uvrštena i norma koja predviđa zvanja u stručnoj službi Zaštitnika koja, takođe, značajno unapređuju položaj zaposleni u ovoj Instituciji.

Osim toga, uveden je novi član kojim se omogućava Zaštitniku da samostalno odlučuje o zasnivanju radnog odnosa, pravima, obavezama i odgovornosti zaposlenih u Službi, u skladu sa Zakonom i odobrenim budžetskim sredstvima.

Prilikom odlučivanja o zasnivanju radnih odnosa, pravima, obavezama i odgovornostima, zaposlenih u Službi, Zaštitnik nije dužan da pribavlja potvrde, odobrenja ili saglasnosti drugih organa.

Ključna primjedba koju je obrađivač prihvatio i formulisao u novom stavu člana 22 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštutniku ljudskih prava i sloboda Crne Gore (član 53 važećeg Zakona o Zaštiniku), glasi: "O raspolaganju finasijskim sredstvima iz stava 1 ovog člana (sredstva iz Budžeta CG), Zaštitnik/ca odlučuje samostalno, prema dinamici utvrđenoj u skladu sa Zakonom.